

Sygn. akt V U 884/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 r. w Kaliszu

odwołania W. O. i L. O.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 25 stycznia 2016r. i 17 lipca 2017r. Nr (...)

z dnia 25 stycznia 2016r. i 17 lipca 2017r. Nr (...)

w sprawie W. O. i L. O.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę części składkowej emerytury rolniczej

1. Zmienia decyzje Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 17 lipca 2017r. znak (...) i (...) w ten sposób, że przyznaje W. O. (O. (1)) i L. O. (Leonowi O. (1)) prawo do wypłaty części uzupełniających ich emerytur od 01 kwietnia 2017r.
2. Odrzuca odwołania od decyzji z 25 stycznia 2016r. nr (...) (...).

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 25.02.2016r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał W. O. i L. O. emeryturę rolniczą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym podejmując wypłatę części składkowej, a zawieszając w 100% wypłatę części uzupełniającej, gdyż nie zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art. 28 ust.4. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, skoro nadal każde z nich jest współwłaścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha.

Decyzjami z dnia 17.07.2017r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił L. O. i W. O. podjęcia wypłaty części uzupełniającej emerytur, gdyż nadal są współwłaścicielami nieruchomości gruntowych o powierzchni 1,7580 ha położonych w obrębie G..

Odwołanie od tych decyzji wnieśli do Sądu W. O. i Leo Olech, za pośrednictwem pełnomocnika w osobie ich córki U. S. i domagali się uchylenia zawieszenia części uzupełniającej świadczeń. Ponosili, że od 20 lat mieszkają na stałe w Niemczech, działalności rolniczej nie prowadzą, gospodarstwo jest przeznaczone do sprzedaży, ale brak nabywców.

Organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołań od decyzji z dnia 25.01.2016r. jako spóźnionych oraz o oddalenie odwołań od decyzji z 17.07.2017r.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Poza sporem w niniejszej sprawie jest, że odwołujący się L. O. i W. O. mieszkają od ponad 20 lat w N.. Organ rentowy przyznał im emerytury rolnicze, przy czym część uzupełniająca została u każdego z nich zawieszona w 100% z uwagi na to, że nie zaprzestali prowadzenia gospodarstwa rolnego w rozumieniu ustawowym.

Poza sporem jest, że odwołujący się nadal są właścicielami gospodarstwa rolnego o pow. 1,758 ha położonego w miejscowości G..

Grunty te od czasu wyjazdu małżonków O. z Polski leżą odłogiem, są wystawione do sprzedaży. Nikt ich nie uprawia. Stanowią w większości stary sad, drzewa są około 70 letnie, nie są pielęgnowane, nikt nawet nie kosi rosnącej między nimi trawy. W sadzie jest sporo połamanych drzew. Reszta ziemi to ugór.

(dowód- zeznania świadka I. W. z dnia 07.02.2018r. k 47, umowa pośrednictwa w obrocie nieruchomościami z 20.04.2015r. k 18)

Odwołujący się od 4 lat wcale nie przyjeżdżają na gospodarstwo. Dopóki przyjeżdżali sporadycznie koszone trawę w sadzie, uprawiano warzywa na przydomowych grządkach. Obecnie sąsiedzi doglądają domu, wietrzą go, ale ziemi nikt nie uprawia.

(dowód- zeznania świadka A. W. z dnia 07.02.2018r. k 48)

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 20. 12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U.2017. poz. 2336) emerytura rolnicza składa się z części składkowej i uzupełniającej.

Stosownie do treści art.28. ust.3 cyt ustawy wypłata części uzupełniającej tych świadczeń ulega zwieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie z ust 4 tego przepisu uznaje się, że świadczeniobiorca zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem ani współwłaścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu ustawy o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Zgodnie z wykładnią, w art. 28 ust. 4 u.s.r. ustawodawca wprowadził domniemanie, że uprawniony do świadczeń nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli on lub jego małżonek są właścicielami gospodarstwa rolnego lub prowadzą dział specjalny produkcji rolnej. Domniemanie to kreuje fikcję prawną wynikającą z faktu władztwa nad gospodarstwem rolnym, ale - jak każde domniemanie - może być obalone. Ubezpieczony zakwestionował fakt prowadzenia działalności rolniczej, a tym samym podjął się obalenia domniemania z art. 28 ust. 4 u.s.r.

Przepis art. 28 ust. 1 u.s.r. uznaje dopuszczalność zawieszenia wypłaty świadczenia jedynie w sytuacji prowadzenia przez rencistę działalności rolniczej. Działalność rolnicza jest pojęciem prawnym, zdefiniowanym w art. 6 pkt 3 u.s.r. i oznacza działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej. Nadzór właścicielski nad gospodarstwem rolnym nie może więc być utożsamiany z działalnością rolniczą.

W orzecznictwie sądowym ukształtowana jest już linia stwierdzająca, że o dopuszczalności zawieszenia wypłaty świadczenia decyduje jedynie przesłanka faktycznego prowadzenia działalności rolniczej, nie samo posiadanie gospodarstwa rolnego.

Przepis art. 28 ust. 4 nie stanowi samoistnej przesłanki dopuszczającej zawieszenie wypłaty świadczenia, a powinien być odczytany, jako domniemanie prawne ukonstytuowane na użytek zastosowania ogólnej zasady wynikającej z art. 28 ust. 1 ustawy u.s.r. Taki pogląd potwierdzony został również przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25.06.2015r. w sprawie IIIAUa 915/14 i Sąd orzekający podziela go.

Obalenie domniemania prawnego wymaga przedłożenia dowodu.

W niniejszej sprawie jako dowód potwierdzający faktyczne zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej mimo zachowania własności gruntów o powierzchni powyżej 1 ha służą zeznania świadków I. i A. W., będących najbliższymi sąsiadami gospodarstwa odwołujących się. Potwierdzili oni, że gospodarstwo nie jest uprawiane przez małżonków O. ani przez nikogo innego, stary sad popada w zaniedbanie, ziemia w ugór, Nie znajdują się nabywcy mimo zgłoszenia zamiaru sprzedaży ziemi do profesjonalnego pośrednika obrotu nieruchomościami. W ocenie Sądu istnieją zatem podstawy do podjęcia wypłaty części składkowych emerytur odwołujących się od miesiąca złożenia wniosku to jest od 01 kwietnia 2017r.

Zaskarżone decyzje z 17.07.2017r. podlegały więc zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc orzeczono jak w pkt 1 wyroku.

W odniesieniu do decyzji z dnia 25.01.2016r. odwołania podlegają odrzuceniu jako spóźnione.

Zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c decyzje organu rentowego mogą być zaskarżone w terminie najdalej 1 miesiąca od ich doręczenia. W powyższym terminie od decyzji z 25.01.2016r. nie wpłynęły żadne odwołania małżonków O.. Kwestia zawieszenia części składkowej ich emerytur została podniesiona dopiero w piśmie z 31.03.2017r.

W tej sytuacji zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.